

SOPRONI ÚJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Újság“, az „Oedenburger Zeitung“ előfizetési képezen nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter Alfrédnél, Várkerület 121. szám.
Távbeszélő 23. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik.
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.
Mindennemű szöveg teljesítése helyre Sopron.

A liberális párt.

Sopron, december 9.

Senki sem veheti nekünk rossz néven, ha valamelyes csekély önteltséggel gondolunk a soproni szabadelvűpárt tegnapi szervezkedő közgyűlésére. Egy kicsinyke részt, tulzás nélkül, követelhetünk magunknak is abból, hogy a liberális választópolgárokban felébredt a szervezkedés szükségének esendben lappangó érzete és hangos öntudattá vált. — tolmácsoltatva azon számban és intelligenciában egyaránt kiváló polgárok által, a kik a tegnapi közgyűlésen megjelentek. Mert a mióta vagyunk, — egyetlen egy eszme hevülete lelkesítette tollunkat: a liberális diadalának eszméje. A mióta szerényen meglapulva, egy nagy, hazafias törekvés szolgálatába szegődve, egy régi, gyökeret vert vállalatnak ingyen és ráadásra képében módunk került arra, hogy szeretett hazánk dallamos nyelvén is elmondjuk azokat a nagy igazságokat, amelyek a filozófiai szentenciáknak, és a történelem tanulságának szikla erejével követelnek jogukat a második ezred évre újuló Magyarország bölcsője körül: egy idea volt az, a mi lelkesített bennünket a városi, a megyei és az országos ügyek megbeszélésében . . . és ez az idea az volt, hogy Sopron városában és Sopron megyében gyökeret verjenek az országgyűlési liberális párt által vallott politikai törekvések.

A mi nagy ideánknak egy kicsinyke része tegnap mutatkozott be elsőnek előszerves alakjában. Abból a sokból, a mit mi célul tűztünk, valami kevés íme már megvalósult. A soproni szabadelvű párt, ez a régi, harcokban megedzett, sebektől nem kimélt, és diadalokban nem szegény katoná, tegnap megiffjodva főnixként emelkedett ki abból a zsarátnokból, a melyet megrakni és szítani mi is segítünk.

Annak a sziklavárnak, a melynek felépítésére vállalkoztunk, íme megkészült egyik bástyatornya! A soproni szabadelvű párt új ruhát öltött magára és megerősödve az elnökségben, megerősödve a jegyzői karban, és a választmányban, ifjú erővel áll ott ezután a liberális ügye fölött egy olyan veszélyeztetett ponton, mint a minő Sopron, a melynek politikailag megbízhatatlan talaját mi hónapok óta műveljük a liberális párt érdekében.

És a midőn innen-onnan három-negyedéves szakadatlan munkásságunk célirányos, megalkuvást nem ismerő fáradozásunkat azzal jutalmazza a liberális párt nagyválasztmánya, hogy nyíltan hirdeti a párt organumául, mi azt köszönettel vesszük és köszönettel nyugtázzuk.

Kijelentjük egyben, hogy a párt végrehajtó organumának megtisztelő bizalma

semmi tekintetben sem fog változtatni utaink irányán. Haladunk azon a csapáson, a melyen elindultunk. Ismertetjük a nagy politikát, hogy megrajzoljuk azt a keretet, a melyben vitathatjuk a lokális mozgalmak jelentőségét. Szolgáljuk a liberalizmust és támogatjuk azt a politikát, a melyet az országgyűlési szabadelvű párt követ.

Ennyit magunkról azon alkalommal, hogy a párt tegnapi szervezkedő közgyűlésében jogosan ünnepelethetjük a magunk fáradozásának egyik szeiény gyümölcsét.

A mi a liberális párt tegnapi szervezkedő ülését, politikai jelentősége szerint illeti, azt hamarosan talán mérlegelni is alig lehet. Különösen nagy súlyt kölcsönözött az ülésnek Simon Ödön főispán megjelenése. Az ő megjelenése pártunk szervezkedő közgyűlésén nem csak azt igazolja, hogy helyesli, hogy jóvá hagyja azt a kezdeményezést, a mely a párt reorganizációjára irányul, de hogy szükségessnek is vallja azt. Az ő megjelenése kétszeres súlyt ad a szervezkedés tényének. Az ő szimpátiája a mi munkánkkal nem csak jutalma ennek, de bátorítás a jövőre is.

És erre még nagy szükségünk van. Mert ez idő szerint csak a munka lelegején állunk. Csak a legelső lépéseket tettük meg: a célra vezető út még hosszú, nagyon hosszú. A vasárnapi szervezkedő közgyűlés csak a munka nagyját végezte el, a detail-munka még hátra van. Most következik csak a pártnak szervezése az egyes kerületekben: és ez a munka nem lesz könnyű. Nagy tapintat, sok előrelátás, őszinte eltökéltség és politikai bátorság kell hozzá.

Am e nagy követelmények dacára is bizalommal tekintünk a jövőbe tudva, hogy mely hatalmas erőket ültetett a párt Kánia Józsefben és Szilvássy Mártonban a párt élére.

Dr. Szarvassy Zoltán.

A nagygyűlés.

(b. o.) Hideg volt nagyon. A nyitott ajtón át megberzengetett a decemberi temperatura, a Tornacsarnok széles, nagy ablakain pedig hűvös csillogással ragyogott be a téli nap. Előkelő mosolylyal — volt talán valami guyy is benne — számlálta a szabadelvűpárt szállinkozó tagjait. Egy-egy notabilitást leereszkedően végig futottak a sugarai.

Ugyilátszott, kevés lesz a dolga . . .

Belépett a főispán. A nap képe szélesre gömbölyödött. Az ablakon át csakugy szakadt be a sugárkéve.

A főispán után egyre-másra lépkedtek be Sopron város társadalmi és szellemi életének kitünőségei! . . .

Eszünk ágában sem lehet elsorolni azokat, akik megjelentek tegnap a liberális párt hívására. Még azokról sem beszélünk, akiknek az alakját hiába kerestük ottan . . . Minden érzékenység nélkül a diadal nagylelkűségében szívesen hajolva az el-

nézés felé, elmondhatjuk, hogy nagyon kevesen voltak az utóbbiak. Sopron városa hát megmutatta — hiába volt minden csüggesztő aggodalom! — hogy a liberális mély igazságai iránt imponáló mértékben ki tudja fejezni az érdeklődését. Ennek a tanúsítására a tegnapi napnál keresve sem találhatott volna kedvezőbb alkalmat.

Tizenegy óra már elmúlt, mikor Kánia József dr. odalépett az emelvényre s megnyitotta a gyűlést. Beszélni kezdett. Főlemelő méltósággal, nyugodtan szólt. Körvonaloza a szabadelvű párt programját. Nem nyúlt szónoki fogásokhoz. De azok a súlyos argumentumok, a mik széjjelzúzták az egyesek lelkét még megszállott kételyeket, imponáló hatást tettek a közönségre, s a beszédét egyre-másra megszakították a zajos tetszés nyilvántások.

Tisztelt közgyűlés!

Örömtől dagadozó kebellem üdvözlöm a szabadelvű párt tagjait, mert nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy kötelességünknek eleget tettünk! Az egyházpolitikai törvényjavaslatok, melyek hivatvák a magyar állami eszmet megerősíteni és teljes jogegyenlőséget a hazánk összes polgáira nézve minden irányban helyreállítani, három év szivós harc után törvényerőre emelkedtek. (Éljen!) Ez alkalommal engedjék meg, hogy pártunk eddigi működését röviden eszeteljem és pártunknak programját előterjesszem. (Halljuk!)

A hazai liberális pártunk köszönjük a szabadságnak és jogegyenlőségnek fontos vívmányait, erélyes és kitartó működésének sikerült az 1848. évi törvényeknek életbeültetését, melyek a jobbágy-ságot eltörölték, a sajtót és szólást szabadá tettek, melyek a nemzetek előjogait megszüntették és a haza összes polgárait a törvény előtt egyenlőkké tették. (Éljen! Ugy van!)

1867-től, az alkotmányunk visszaállításától kezdve a szabadelvű párt nem törődve az ellenfelek gyanúsításaival és rágalmaival, következetesen a szabadság ösvényén haladt. A pártunk kebeléből alakult kormányok oly híven eszeteltek feladatainkat, hogy mi azokat, mint pártunk programját minden habozás nélkül elfogadhatjuk. Mi akarjuk: 1. A magyar államnak magyar nemzeti irányban leendő fejlesztését, a magyar állameszme biztosítását és fentartását minden az ellen irányuló törvényellenes és államveszélyes tendenciák és izgatások határozott leküzdését és elfojtását. 2. A szabadelvű párt azon állami alapon áll, melyet az 1867-iki kiegyezés létrehozott, melynek helyes és szükséges voltáról meg van győződve, és mely 28 éves fennállása alatt állami és nemzeti fejlődésünket, szellemi és anyagi erősbülésünket hathatósan előmozdította; mely a monarchia és vele a magyar állam biztonságának egyik főalapját képezi. 3. Az egyházpolitikai törvények őszinte fenntartását. 4. A közgazgatás államosítását, valódi és életképes kormányzatnak létesítését. 5. Az adóügynek reformját úgy anyagi, mint alaki tekintetben. 6. Hazánk anyagi jólétének előmozdítását, kereskedelmi összeköttetések gyarapítását, de különösen hazánk nyers terményeink jobb értékesítését. 7. Mezei gazdaságunk emelését, a marha tenyésztés fejlesztését egészségügynek biztosítását, a philoxera pusztította szőlőknek regenerálását, a gazdasági szakoktatás fejlesztését, hazánk jelentékenyebb folyóinak szabályozását. 8. Az ipar és kereskedelem emelését, az ipar és kereskedelmi szakoktatás fejlesztését. Polgári törvénykönyv és büntető perrendtartásnak minél előbbi életbeültetését. És akarjuk a katolikus antonómianak életbeültetését, és a kongruának rendezését. (Élénk helyeslés!) Valóban szép, de nehéz feladatok, melyeket csakis szivós kitartással, éhe őszinte egyetértéssel

fogunk megoldhatni, és dacára elleneink fondorkodásának törekvésünk sikerrel is leend koronázva, mert a jó és igazságos ügynek végre is győznie kell. Politikai ellenteleink folyton még a negatív terén mozognak, pozitív javaslatokat ritkán tesznek, arról vádolják a kormányt, hogy befolyást gyakorol a központi választmányok és szavazatszedő bizottságoknak összeállítására; de ha ezen szemrehányásokat közelebbről vizsgáljuk, azt tapasztaljuk, hogy azok a törvényhatósági bizottságok illetve választók által törvény szerint választottnak, és azoknak összeállítására a kormány legesekélyebb befolyását sem gyakorolja. Kifogásolják a képviselő választási eljárást, az eddigi teljesített vizsgálatok azonban mutatták, hogy ellenteleink azok kik kortesfogásokkal élnek és erőszakoskodást használnak míg a liberális pártbeliek bizván győzelmeikben sokszor nagy indolenciát tanusítanak. Helytelennek sőt hazafitlannak tartom hogy az ellenzéki pártok éppen most törekednek hazánk uralkodó pártját és a kormányt kisel biteni, tekintélyét megrontani, a nemzet egyetértését komoly ok nélkül megtépni midőn a hazának életbevágó kérdése a gazdasági és kereskedelmi egyezkedés küszöbén áll, midőn jól tudják hogy Ausztriában mennyire tömörülnek ellenségeink, mennyire óhajtják Ausztriának reakcionárius elemei, hogy az 1867. kiegyezés véglegesen megsemmisítsék. Ezen kérdéseknek az ország érdekében jeendő sikeres megoldásához erős párt szükséges, mely Ausztriának tudszágot követeléseit határozottan sikerrel visszautasíttatja. Ezen nagyfontosságú kérdések elbírálásánál a pártteredeknek legalább egyelőre el kellene némuulniok, de ellenük a mint annak idején csakis a Tisza, Szapáry, Weckerle, — úgy most a Bánffy-kormányt akarják megbuktatni, akármiféle üdvös törvényeket léptettek is életbe (Helyeslés.)

Az ellenzéki pártok közül csak a függetlenségi párt áll elvi alapon; a nemzeti párt programja csak kritikából és gravamenekből áll; a puruszok csakis az egyházpolitikai javaslatok véggett léptek ki a szabadelvű pártból; a legjobb keletű néppárt pedig a kötelező polgári házasságot akarja megszüntetni és csakis keresztényeket helyesebben csakis katolikusokat fogad keblébe, mely párt mint egyik pártlapunk helyesen mondja: nem más mint az osztrák klerikalizmusnak Magyarországi fiókja.

Eljen a szabadelvű párt! (Éljen! Eljen! Eljen Kánia!)

Beszéde után, a mit hosszantartó éljenzés követett, Kánia József dr. bejelentette a gyűlésnek, hogy Lenek Emilnek, a szabadelvűpárt eddigi elnökének visszalépése folytán a napirend első pontja az új elnök megválasztása lesz. (Félkiáltások: Éljen Kánia József!)

Kánia József meghajol a gyűlés bizalmának egyhangú nyilvánulása előtt.

Alelnökül — szintén felkiáltással — Szilvássy Márton doktort választják meg.

Szilvássy dr. föllép az emelvényre, megköszöni a bizalmat. A legékesebben szóló soproni fiskális magát mulja felül. Tűz, hév, szónoki len-

Az Irodalmi Kör felolvasó estélye.

A Thiering Matild éneke zeng előttem most is, mélyen, mint a klarinét, csabosan, mint a pástorfurulya. A róza fejek jobbra-balra hajolnak a füledt, tömött teremben, a szemek csillogó szeretettel tekintenek előre, a taps felzúdul...

Nem tehetek róla, nagyon el vagyok foglva a tegnapi előadás iránt. Képzelmek, az én túlzó lokálpatriotizmusomban képes vagyok ezt egy színvonalba helyezni azokkal az országgra szóló, nagy hangversenyekkel, a mikor egy Ábrányi Emil, egy Váradi Antal, egy Ábrányiné-Wein Margit meg más előkelő tagja a hazai művészetnek vagy litteratúrának csinált ünnepet a soproni irodalmi és művészeti kör felolvasó estélyéből. Magas, előkelő nivaun állott minden egyes produkció s minden egyes szereplő soproni volt, a mi társadalmunk, a mi életünk bevezett alakja.

Csak a neveiket hadd mondjam el. Thiering Matild, Inceze Mariska, Markócziné Bakó Etelka, Altdörffer Viktor, Mika Károly dr., Stengl Antal dr. ... Ez csak elég súlyos argumentum a szavaim igazolására?

A Thiering Matild éneke... Speciális gyönyörűség nekünk, akik a fiatal művésznő pályafutását gondoskodó figyelemmel kísértük. Az a rövidke út, a mely kezdődött a Zeneegyesület valamelyik hangversenyén, s a melyet eddig az Irodalmi Kör szombati estélye zár be, mennyi reményre ad okot a soproniaknak! Olyan ennek a fiatal leánynak a jövője, mint egy

dület, törhetetlen szabadelvűség lüktet a beszédeben. Nem sokat teketóriázik a hallgatóságával, pár szavával magával ragadja s aztán nem is bocsátja el a hatása alól. De mit is próbáljuk mi Szilvássy dr. beszédét jellemezni? Ugy beszélt tegnap is, a hogy mindig szokott beszélni.

Mélyen tisztelt Pártgyűlés!

Tisztelt Elv- és Polgártársak!

A sopron Városi szabadelvű párt alelnökének egyhangulag megválasztván, engedjék meg uraim, hogy a velem szemben nyilvánított bizalomért legőszintébb, legforróbb köszönetemet fejezhessen ki e helyről.

Tudom uraim, érzetében vagyok annak, hogy a közbizalom nyilvánulása hatványozott kötelezettséget ró reám a jövőben azon irányban, hogy a szabadelvűség eszméit még odaadóbban szolgáljam, mint a hogy azt eddig tettem.

Meg lehetnek győződve tisztelt elvtársak arról, hogy a kitűzött ezelnak, az elvállalt feladatnak megfelelően iparkodom.

Legyünk őszinték!

Mindenkor ellensége voltam mindenütt, még a politika terén is, a machiavellismusk: nézetem szerint minden, a nyilvánosság előtt szereplő egyénnek, egyik nélkülözhetetlen saját-sága, kell, hogy az őszinteség legyen.

Önökkel, az önök megtisztelő bizalmával szemben kell, hogy a legőszintébb legyek.

Engedjék meg, hogy ennek az érzetnek behatása alatt egészen őszintén vethessem fel azt a kérdést: miért választottak meg engem a szabadelvű párt alelnökének? És engedjék meg azt, hogy ezen általam felvetett kérdésre legjobbjelkiismeretem szerint adjam meg a felfogásom szerint egyes egyedül igazi és őszinte választ!

Ha végig tekintek pártunk tömör tag-sorain, ha áttekintem közéletünknek itt jelenlevő, ugyszólván összes kiépőseit, ha szememet végig járatom a közpályán és a politikai harcok terén gyakorolt, megedzött, sőt megőszült párttagok során, akkor egy, kivülem fekvő faktor felismerésében kell azon indokot keresnem, a mely önöket, uraim oda irányította, hogy engem úgy a kor, mint a politikai szolgálat és tapasztalat tekintetében tán legfiatalabb tagot választották a párt alelnökévé.

A faktor, az indok uraim az, hogy önök, a kik ismerik közvetlen tapasztalatból és szemlélésből Sopronvármegye és Sopron szabad királyi város közéletét és politikáját, nagyon jól tudják azt, hogy a közélet terén a Szilvássy családnak mindenkor volt egy tagja, a mely önzetlenül, odaadással szolgált a közügyeket, a hazát, a királyt!

És épp ez, a közügy, a politika terén való odaadó szolgálat, ez uraim reám jutott őseimnek vére révén: ez uraim nálam a vérség szent szava: ez hagyomány. Fennhéjzás nélkül hangoztathatom azt, hogy én a közügy, a politikai szolgálatba való lépést minden időben egyedüli törvényes, sőt őszintén szólva atyai köteles részemnek tekintettem eddig és annak fogom tekinteni a jövőben is. (Éljen!)

sejtelmes álom, a melyből az ébredés csak folytatása lesz az álmoképeknek...

Mondtam, hogy el vagyok foglva! Ne kívánják hát kérem, hogy analizáljak. Csak az impresszióimat akartam papírra vetni. Az „állandó zenekritikus”, aki a háttér mögött állva sugdos: ugyan beszéljek hát a remek pointírozásról, az előkelő felfogásról, a hang érzéről, az előadás üde frissességéről meg ki tudja, milyen előnyről a fiatal énekesnőnek, megvetéssel fordít bár hátat, de istenem, minek is ez a szörszálhasogatás?

Nem vagyok kritikus, csak krónikás. S a soproni publikum kényes izlésére való tekintettel eléggé karakterizálom így Thiering Matild fellépését, ha elmondom, hogy hétszer hitta fel a viharos taps a pódiumra, a hol a programmszámait kénytelen volt még néhány szép magyar dallal is megoldani.

Thiering Matild, aki tudvalevőleg a budapesti magy. operának volt a növedéke, Thomas „Mignon”-ja Románézát („Ismered azt a hont...”), Grieg szép dalát: Szeretlek, Hartmann Hattyudalát s Schumann Vándordalát énekelte Altdörffer Viktor művészi, díszkrét zongorakísérete mellett.

Méltó partnere volt Inceze Mariska kisasszony, aki Liszt Ferenc Polonaise-ét zongorázta el. Mély érzés, briliáns technika, nyugodt, okos felfogás, ime Inceze kisasszony művészetének sarkkövei.

De ime, majd belekontárokdtam ismét a „zenekritikus” hatáskörébe. Ez a nobilis művésznő, aki a bécsi konzervatórium első díját nyerte el,

Ez nézetem szerint azon indok tisztelt uraim, a mely önöket odavitte, odavezérelte, hogy engem ma egyhangulag bizalmukkal megtiszteltek, Térjünk át tisztelt elvtársak most a dolog érdemére!

Ne várjanak tőlem nagykeretű és bő tartalmu programbeszédet.

Ilyen nagyszabású programbeszédet hallottak az előttem szóló tisztelt pártelnök Dr. Kánia József ajkáról.

Felfogásom és ismereteim szerint — pedig ez utóbbiak alaposak, Sopron város szabadelvű polgárságának politikai kitanításra szüksége nincsen — mert itt e kitűnő, művelt fejű városban minden polgár a szerzett tapasztalatok és tanulmányok alapján már eleve jóformán tisztában van magával az iránt, hogy a működő országos pártok melyikének zászlóját kövesse. (Éljen! Ugy van!)

Nálunk itt Sopronban a vidéken künn divó ugynevezett kapacitációnak vagy felvilágosításnak — mely sok ember felfogása szerint a főmegtévutra vezetésénél nem egyéb — nincsen keletje.

Engedjék meg tehát azt, hogy én csak is arra szoritkozhassam rövid előadásom keretében, miszerint Magyarország jelenlegi politikai helyzetében, tekintettel a már meglévő és tán megalakulandó pártokkal avagy pártármulatokkal szemben, egyes egyedül a szabadelvű párt az, mely a létre, a fennállásra — az ország a korona érdekében — joggal és alappal bír. (Ugy van! Igen!)

Kezdem előadásom azon párttal, amely 28 éven át itt Sopron szabad királyi város területén leghatalmasabb ellenségünk volt, ez a melyely szemben sokszor csak nehéz küzdelmek árán tudta az előbbi Deák párt és az annak kebeléből származott szabadelvű-párt lobogóját és elveit diadalra juttatni.

A függetlenségi pártot értem tisztelt elvtársak.

Ezen párt, mely az 1867-iki közjogi alap megdöntésére alakult, és amely párt Magyarország állami függetlenségét írta zászlajára — az utolsó időben a mi elveinknek hódolt részben akkor, amikor a szabadelvű reformok keresztültételében pártunkat és az annak soraiból alakított kormányt támogatta.

Akkor uraim midőn ezen párt megalakult, nézetem szerint több létjoga volt mint ma.

Mert az 1867-iki kiegyezés létrejötte óta lefolyt 28 évi alkotmányos időszak, a legkézzelfoghatóbb cáfolata mind annak, a minek okvetlenül leendő bekövetkezésén ezen függetlenségi párt előre jóslni szükségesnek látott. (Éljen!)

Majd 3 évtized mult el a kiegyezési törvények létrejötte óta.

Ha ezen időszakon belül létrejött alkotások szakadatlan láncolatán végigtekintünk, úgy látjuk azt, hogy a jelenlegi közjogi alapon összes államcéljaink megvalósíthatók.

Látjuk azt, hogy a sokak által kicsinyelt alap elég erős, elég terjedelmes volt; és lesz a magyar állam konszolidációjára, sőt arra is, hogy a belső megerősödésen kívül nemzeti és magyar irányban az európai népek nagyhatalmu csoportjában bizalmat teremtsünk magunk iránt.

talán még rossz néven is veszi tőlem. Az ő előadását is nagy és élénk tetszés fogadta.

A harmadik hölgy, akinek szerepe volt az estélyen, Markócziné Bakó Etelka asszony. Egy édes históriát olvasott fel egy párról, a mely a párisi expresszvonatban talál egymásra s a melyet az isten is egymásnak rendelt. Imponáló elfogulatlansággal, kedvesen csicseregte el a jeles pennájú írónő rajzát, a milyennek eszméje csak kedves, ábrándos asszonyi fejekben születhetik meg. A tapsoló közönség közt ott volt két iczi-piczi bébéje is, aki szintén méltányolta a mamának irodalmi sikereit.

Mika Károly dr. Vadász reminiscenzenciák-at mondott el. Feltűkolt a hajtók kurtje... puskák dörögtek... kutyacsaholás, erdőzúgás, s a jóízű vadászhumor szólalt ki az írásából. Nagy sikere volt a Kipodka ur históriájának, aki jobban szeretett inni, mint vadászni, s aki nagy rettegés közt a medvevadászaton mégis ledurrantott egy nagy-nagy — bivalyt.

A program utolsó pontja Stengl Antal dr. szaválata volt. Kacagató humorral, nagy vervevel szaválta el Gabányi jeles monológiát. A legyen-et. Egy-egy sikerült tréfánál valóságos elementáris erővel tört ki a közönségből a jókedv. Zajosan megjeleneztek Stengl Antal drt, akinek az előadását csak emelte az látszólagos halálos komolyság, a mivel a legjobb éleceket interpretálta.

Az előadás után, — mely bizonyára kedves emléke lesz a közönségnek, a mely a kisterem egy zugát sem hagyta üresen — a társaság az emeleti éttermekbe vonult. (b. o.)

Ez az hogy minden győzödsre párttal szemzési alap önzése van e pártira!! (G)

A nem szemben szüksége va előbb esetel

Önök pártot, annak kontinensen kereső vezér

Erről elvü Magya akarnak hall

Miért? Azért Appony viszonyaink

való rendezé házasságok nevezte —

dolog, midő törvényjavas cserben hagy a szabadelv

Egysz párt és ann mint az irá

Pedig és egy uj e a politikai haladásával

Politi választja a kérdés is, t. kérdés.

Hogy zeti alapon a nemzeti tekintetében helyes és o

ményre eng uraim felhü annak radil

maiban is, melyhez a mint ezt a nyulni nem

Nem általános e mellett egy azt, hogy h

harezának l tagadás be súlypontját erejében ke

De a nemzeti p melyek a és így több

kotmányoss sem fogná csorbitása öltön.

A mi vezetése a illeti, enged azon ország ménynek, r egész terül senki kom

Nem nemes gró emlékü mi sarkokba sz

avval, hog foglaló, az latából me

gában fogl

Attó delmek ke

mával, mi paragrafus

külömb so

Gyat ugy —!

olyan párt homed k

Most engedjék r a legutóls kezett pár

pártra és műket és képességül letén harc

Ez az egy körülmény már elegendő arra, hogy minden gondolkodó politikust azon meggyőződésre juttassa, miszerint a függetlenségi párttal szemben egyedül csak a 67-iki kiegyezési alap önzetlen megvédése szempontjából szükség van e nemzetnek, e hazának a szabadelvű pártra!! (Igen! Éljen! Ugy van!)

A nemzeti vagy köznéven Apponyi párttal szemben a szabad Magyarországnak még inkább szüksége van a szabadelvű pártra, — mint az előbb esettelt párttal szemben.

Önök uraim ismerik mindnyájan a nemzeti pártot, annak fényes tehetségű és az európai kontinensen szónoki ihlettség tekintetében pártját kereső vezérét, gróf Apponyi Albertet!!

Erről a pártról, ennek vezérével a szabadelvű Magyarországnak és annak választói nem akarnak hallani.

Miért?

Azért uraim, mert dacára annak, hogy gróf Apponyi sürgette leginkább házassági jogviszonyaink megváltoztatását és törvény útján való rendezését — ő, a ki Magyarországot a házasságok terén Európa személtelakodójának nevezte — akkor, mikor kenyértörésre került a dolog, midőn a házassági jog rendezését célzó törvényjavaslatokat meg kellett volna szavazni, esemben hagyta kezét, esemben hagyta a szabadelvű pártot.

Egyszóval a döntő pillanatban a nemzeti párt és annak fényes tehetségű vezére oscillált, mint az irányt veszített delejtűt.

Pedig ilyen kardinális, egy korszakot lerázó és egy új epokhát megújító tényekkel szemben a politikai oscillálás bűn a nemzetet és annak haladásával szemben.

Politikai tekintetben a nemzeti párttól elválasztja a szabadelvű pártot még egy kardinális kérdés is, t. i. az ugynevezett katonai követelések kérdése.

Hogy ezen kérdést, t. i. a hadseregnek nemzeti alapon és irányban való fejlesztését illetőleg a nemzeti párt tévúton jár, és hogy e tekintetben a szabadelvű párt választott egyedül helyes és okos álláspontot, — csak azon körülményre engedjék meg beesés figyelmüket tisztelt uraim felhívni, miszerint Európa minden, meg annak radikális irányu kormányzattal bíró államaiban is, a hadsereg képezi azon intézményt, a melyhez a parlamentet oly alapon és irányban mint ezt a nemzeti párt kívánja, hozzászólni és nyulni nem engedik.

Nem egyszerűen az okból, mert a mostani általános európai kül- és belpolitikai állapotok mellett egyik állam sem engedheti, sem tűrheti azt, hogy hadserege, ennek szervezete a pártok harcának labdájává tessenak; mert mi tőrés, mi tagadás benne az állami és nemzeti stabilitás súlypontját minden nemzet, minden állam haderejében keresi.

De azon katonai követelések, a melyeket a nemzeti párt hangoztat, oly természetűek, a melyek a legfőbb hadurnak jogkörébe vágnak, és így több, mint valószínű, hogy még a legalcotmányosabb fejedelem, imádott királyunk soha sem fogná megengedni azt, miszerint felség jogai csorbítása mellett a nemzeti párt álma testet öltson.

A mi most uraim gróf Szápáry Gyula vezetése alatt megalakult „puroszt“-ok pártját illeti, engedjék meg azt, hogy kifejezést adhassak azon ország szerte hangoztatott általános véleménynek, miszerint István birodalmának egész területén ezt a pártvezérséget, ezt a pártot senki komolyan nem vette.

Nem azért, mert már maga a vezér a nemes gróf azon éppen nem dicső múltú és emlékü miniszter elnökök közé tartozott, a ki sarokba szorítottván a parlamentben, megelégedett avval, hogy egy körülbelül 250 §-t magában foglaló, az államosításra vonatkozó törvényjavaslatából megtudott nagy kinnal egy két §-t magában foglaló törvényjavaslatot menteni.

Attól tartok, hogy az új választási küzdelmek kezdetéig a párt úgy jár tagjainak számával, mint a pártvezér járt mint miniszterelnök, paragrafusaival. Nem is érdemel az egész párt különbsort. (Ugy van! Helyes!)

Gyatra uton keletkezett, enyészszék el is úgy —! Minek Magyarország területén egy olyan párt, mely a levegőben csúg, mint Mahomed koporsója a két delej között!! (Éljen!)

Most pedig tisztelt Párt és Elvtársak engedjék meg, hogy speecem legutolsó részében a legutolsó, vagy jobban mondva legutóbb keletkezett párttal, a néppárttal foglalkozzam — ezen pártra és annak működésére hívjam fel figyelmüket és később ha szükséges volna ellentámasztási képességüket és nem várt esetben a város területén harci kedvüket.

A századévi küzdelmek reakciója egy új pártnak adott lételt, mely a magyar parlamentben hála Isten csak egy példányban, Zelenyák páter személyében van képviselve.

Adja az Isten, hogy ne is valami sokan jussanak te ebből a minőségéből. (Adja Isten!)

Ezen párt uraim az, mely jelenleg legaktívabb programmal bír a szabadelvűpárttal és a többi összes pártokkal szemben.

A néppárt az egyházpolitikai törvények revízióját tüzte zászlajára, e között jegezsedik az egész politikai program, melytől mi éppen liberalis álláspontunknál fogva nem vonhatjuk meg a létjogot, — de küzdeni fogunk ellene egész erőnkkel, mert ez a párt a modern, a haladó a szabadelvű Magyarországot a legfényesebb legkésebb korroláriumtól kívánja megfosztani.

Ezen pártnak csak a hatalmi kérdés adta meg a létezését. (Ugy van! Éljen!)

Mert értem azt, ha valamely törvényes intézkedés revízióját akkor sürgetjük, akkor kérjük, sőt követeljük, — mikor azt már kipróbáltuk vagy belátjuk azt, hogy az a nemzet haladásának gátot vet, avagy a mindent absorbeáló idő által meghaladtatik.

De ezen esetek egyike forog fenn most. A jelen a néppárt megalakulása esetében azt látjuk, hogy a revíziót sürgető párt előbb megalakult, mintsem a sérelmesnek állított és vélt törvények életbe léptek volna; világos tehát, hogy itt nem a nemzeti közérdek játsza a főszerepet, hanem a rejtegetett **magánérdek**. (Igaz! Zajoshelyeslés!)

Ez a program voltaképeni tartalma, a többi csak mellékes staffage — azzal a rendeltetéssel, hogy a meztelenséget eltakarja, ez különleg némi formát adjon.

A néppártot és annak programját illetőleg a legveszélyesebbnek tartom azt, hogy a politikai küzdelmekbe a vallást viszi be jelszó gyanánt — a mitől, hála Isten, eddig minden más párt tartózkodott.

Attól kell minden magyarnak tartania, ha ezen jelszó számos követőkre talál, akkor uraim elő volna idézve a vallásharoz, a mely a nemzeti feladatok megoldásán békés törekvéssel, munkálkodó felekezeteket egymással szembe állítja és kiszámíthatlan veszélyek előhívóke.

De reméljük, hogy ezt előidézni a néppártnak, bárkik legyenek szövetségesei, bárminő legyen az apparátusa, — sikerülni nem fog. (Nem!)

Azért nem, tisztelt polgártársak, mert a királyhoz hiven, a kinek jelszava: Bizalmam az ősi erényben! mi is bizhatunk a magyar nemzet kiváltságos ősi erényében, mely főleg ott és akkor nyilvánult a legpregnansabban, midőn a politikai irány és eszköz között volt kénytelen e nemzet választani.

Meg vagyok uraim győződve arról, hogy a magyar nemzet egészséges politikai szervezete és teste a néppárti kórányagot magába fel nem veszi és ha helyel közel még is sikerülne azt valamely nemzet szervezetébe beesempészni, akkor uraim, szentül él bennem a hit, a meggyőződés, hogy nemzetünk megszabadulna csakhamar a kórányagtól, úgy, amint az egészséges testi szervezetbe a hozzá nem tartozó idegen anyagokat magától ellöki.

Ha jelenleg, tekintettel Nyitrára, Stomfára, úgy is tűnik fel a dolog, mintha a néppárt megalakulása és fellépése folytán a magyar közélet egén véstjósól és hozó felhők tornyosulnának, legyenek uraim nyugodtat, mert a látszat esal, — mert megvan e nemzetben, a nemzet nagyjában a helyes politikai ítélő képesség, elfogja itélai a nemet a néppárti mozgalmat, úgy, amint ezt elítélte nemrégiben Nagyvárad bíboros püspöke!! (Ugy van! Éljen!)

Most pedig zárszóul még egyszer fogadják legőszintébb köszönetemet a reám ruházott megtisztelő bizalomért; vegyék tudomásul azon fájdalommat, hogy a szabadelvűség zászlaját a jövőben még hivebben fogom szolgálni mint a multban. (Éljen!)

Megvédem én ezt fennen lobogtatva önökkel karöltve minden párt ellen, jöjjön az az ország bármely részéből bármely programmal; mi mindnyájan tudjuk és érezzük azt, hogy Sopron szabad királyi város területén csak egy párt bír létjogosultsággal, és ez a már 28 éve zászlaját minden harcából győzelemmel kivívó szabadelvű párt. (Viharos éljenés!)

Ezen szabadelvű párt nevében mint annak egy szerény tagja önöket tisztelt elvtársak arra kérem hangoztassák velem egy szívből, egy lélekből: Éljen a haza!

Éljen a király!

Éljen a szabadelvű párt! (Hatalmas éljen!)

A nagy hatás után, a mit Szilvássy Márton dr. beszéde keltett, megejtették a választást a négy jegyzői s a pénztárosi állásra. Felkiáltással tette magáévá a közgyűlés a nagy választmány jelöltjeit: Berényi Pál drt, Kárpáti Károly drt, Markóczy Imrét és Fleischer Fridolint jegyzőkül.

A szabadelvűpárt pénztárosa Romwalter Alfréd, lapunk kiadója lett.

Majd egyhangulag elfogadták azoknak neveit, akiket a nagy választmány a 100-as bizottság kiegészítésére ajánlt. Itt szóba került Póda András apátplébános levele is, aki a politikai becsületre hivatkozva — mint már megtört — kilépését jelentette be a szabadelvűpártból.

A felolvasott neveket — a miket december 2-iki számunkban már közöltünk — nagy lelkesedéssel elfogadta a közgyűlés, a mely a szabadelvűpárt éltetése közben, megtermékenyülve ideákkal, bizalommal, reménnyel, déltájban szétoszlott.

Glózer József †.

Sopron, december 9.

Sopron város rendőrfőkapitánya tegnap reggelre kiszervezett. Glózer József, ez a jólelkű, nagyvágyást nem ismerő, kezdeményezésekben soha nem fáradozó öreg ur nincsen többé. Valamelyes rut baj, a mely régen évődött egészségén, az ősz óta szívós macakossággal lett urra szervezetén, és addig-addig őrlötte, a még lemorzsolta végleg.

Kötelességet tudó, művelt, olvasott, jóakaratu tisztviselőjét veszítette benne a város. Hűségese élete párját siratja benne nője; áldozatokban ki nem fáradt és övéi jóvoltáért szünetlenül gondoskodó apát gyászolnak benne a gyermekek.

Glózer József közel negyedszázadig szolgált Sopron városát és köztisztviselősködésének hosszú tartama alatt embert és rendszereket látott elvonulni maga között. De a változások hosszú láncolatának közepette, a filozófus nyugodalomával nézte és ítélte meg az eseményeket, a melyek az ő lelkének egyensúlyát soha nem billentették félre. Volt vármegyei tisztviselő és ült egy darabig, mint helyettes, Sopron város polgármesteri székében. De ez idők és a hivataloskodás esélyei nem viselték meg lelki nyugalmát. Mindég jó humorban itélkezett az események fölött és a stoikus nembánomságával látta a sokféle változásokat.

Glózer életének adataiból feljegyezzük, hogy 1828-ban született Sopronban. Tanulmányait Budapesten és Bécsben végezte. Haláláig viselt állását, 1867. május 21-én foglalta el. Mikor 1879-ben a polgármesteri állás megüresedett, feléje fordult a közbizalom és mint helyettes ő látta el a rendőrkapitányi teendőket mellett a polgármesterit. 1888-ban nevezte ki Glózert a város akkori főispánja, Eszterházy Pál herceg, élet-hossziglan rendőrkapitánynak.

Az utolsó napokban, a mikor már a kör erősen megtámadta egészségét, még aláírta hivatalának végzéseit.

A városházáról hosszú gyászlobogó hirdeti Glózer halálát. Ma délután volt a temetése rendkívüli nagy részvét között. A diszes koporsót egészen elborították a koszorúk, a melyek között láttuk a családnak, a város tisztviselői karának és a jó barátoknak.

A gyászszertartást Póda Endre apátplébános végezte fényes segédlettel. A menet élén a közel hatvan főből álló tüzoltóság haladt, utánok teljes számban a hadastyán-egyesület diszruhás tagjai. Majd Brüstzl örmester vezetése alatt a rendőrlégénység haladt. A négylovas gyászkoesit a család tagjai követték. A kocsit követően diszruhás rendőrök haladtak. A kocsit után óriási számban ott haladtak Sopron város notabilitásai.

Ott volt Simon Ödön főispán, Baán Endre dr. alispán, Gebhardt József vezetése alatt a város összes tisztviselői, Szabó Károly kir. tanácsos, tanfelügyelő, a bencéz-rend képviselői, az evang. hitközség részéről Brunner, Zábák lelkészek, Winkler Adolf dr., az izr. hitközség elnöke, a helybeli iskolák képviselői, az ügyvédi kör stb. stb.

Napi hírek.

Sopron, december 9.

— **Az igazságügyi palotára kiírt pályázatokat határideje ma járt le.** A soproni kir. törvényszékhez összesen 27 ajánlat érkezett be. Az ajánlatokat ma délelőtt bontotta fel az erre hivatott bizottság, a melynek Takács Dénes az elnöke, Vághy Mihály ügyész és Hegedűs

Gyula, az államépítészeti hivatal elnöke a tagjai. A jegyzői tollat Stengl Antal [dr. tszki jegyző vitte. Az igazságügyminiszter részéről Wagner Gyula hirneves budapesti műépítész volt jelen. Az ajánlatok közül az egész munkára két ajánlatot nyújtottak be. Mind a két pályázó soproni. Az egyik Schiller János, a másik Boór Nándor. Az első ajánlata előnyösebb. Csoporthatározatára a következő helybeli cégek nyújtottak be pályázatokat: kőműves munkákra Schärmár János és Schneider Márton építőmesterek; asztalos munkákra Bergmann Adolf és Ulllein Ferenc. Egyes munkanemekre a következő helybeli iparosok reflektálnak: kályhás munkára: Steinbach, szobafestő munkára: Kraut és Dürböck, bádogos munkára: Weber Vilmos, pala- és cserépfedő munkára: Felkl József. A központi fűtésre csupán a budapesti cégek pályáztak.

Az ajánlatok felbontásánál nagy számmal voltak jelen érdeklődők. A véleményezőbizottság ma d. u. 4 órakor ülést tart. Ebből az üléstől aztán a jegyzőkönyvet az ajánlatokkal együtt felküldik az igazságügyminiszterhez, aki dönteni fog e kérdésben.

Lapunk és a szabadelvűpárt. A soproni szabadelvűpárt egyik kiküldött bizottságának jelentése alapján a múlt hó végén tartott ülésében azt határozta a párt vezetésére hivatott nagy választmány, hogy az Oedenburger Zeitungot és a Soproni Ujságot hivatalos organumának választja. E választásról tudomást vettünk, de az avval járó titulust nem vettük fel a közgyűlés eme megejtése előtt. Most, hogy a szervezkedő közgyűlés megesett, élünk a kapott meghatalmazással és felfogjuk venni a soproni szabadelvűpárt hivatalos közlönyé címét.

Athelyezések. Simon Ödön főispán György Elek vármegyei központi irnokot saját kérelmére a soproni szolgabírói hivatalhoz járási irnokká, Remesberger István járási irnokot szintén saját öhajására a közsolgálat érdekében a soproni szolgabírói hivatalból a központba központi irnokká helyezte át.

Ülés a vármegyén. A vármegye e hó 17-én tartandó rendkívüli közgyűlését még meg fogja előzni a pótdadó elleni felszólalások elintézésére kiküldött bizottság ülése, a melyre e hó 10-én d. e. 12 órakor gyűlnek egybe a közigazgatási bizottság által választott tagok. Az ülésen, a melyen Baán Endre dr. alispán elnököl, az utadó ellen beérkezett felszólalásokkal foglalkoznak.

Ki lesz a főkapitány? Még el sem földelték Glózer József tetemet, már is közszájon forog az a kérdés, hogy ki lesz Glózer utódja? Azon bizonyos, hogy az illetékes faktorokban komoly és határozott az eltökéltség, hogy a főkapitányi állást hasonló elvek szerint töltsék be, mint betöltötték a polgármesterét. Erélyes, körültekintő, pártatlan embert kívánnak mindenütt a rendőrkapitányi székbe. Eddig legtöbbet emlegetik Reichenhaller Béla nevét, akit a majd kiírandó pályázatra, föl kell hívní és a rendőrkapitányi állással megkínálni. Mondják, hogy Krétschy Sándor és dr. Wenzel Gottfried reflektálnak Glózer állására.

Sopronmegye. A Magyar Tudományos Akadémia statisztikai és nemzetgazdasági bizottsága által közrebeosztott Megyei Monografiák című vállalatban tegnap került közre az a füzet, a melyben Sopronmegyének közgazdasági és közművelődési állapota van megírva. A füzetet a Magyar Tudományos Akadémia adta ki. Szerzője dr. Berényi Pál, a soproni állami felső kereskedelmi iskola tanára.

Egyetemi Bál. Ma reggel a levélhordók bizalmas mosolylyal húzták meg a lakások csöngetyűit. Sajátságos módon éppen csak ott, ahol édes leánykaczagás hallatszott ki az ajtók mögül. Fejedelmi kézmozdulattal adtak át egy óriási nagy borítékot: az Egyetemi Bál remek meghívóját. S ma délelőtt a várkerületi korzón már itt-is, ott-is feltűnt a kacsókban a nagy izléses, elegánsan kiállított nehéz kartonlap, a mely tudomására juttatja Sopron város krémjének, hogy derék egyetemi ifjaink a „Sopronmegyei Kör” alapja javára a Kaszinó nagytermében 1896. január 7-én rendezik a báljukat. A bál rendezésége élén Hofmann Pál dr. nyug. egyetemi tanár áll, aki alatt ugyancsak takaros legények alkotják a korpust. A bál rendezéségének névsora: Kirchner Vilmos elnök, Kapi Jenő jegyző, Mayer Ernő

alelnök, Noszlopy Gyula pénztáros, Nelky Elek háznagy, Borosay Lajos, Czeke Viktor, Czifrák József, Dobrovits Mihály, Halvax Ödön, Hasenauer Emil, Jugovits Pista, Kár Károly, Meiszner Ernő, Pálffy Vilmos, Perczel Mór, Renner Oszkár, Röser Alfréd Edvin, Scheffer Oszkár, Stettner Aurél, Takáts Denes, Takáts József, Wágner Zsigmond, Weisz Gyula. A bálra, a mely a soproni farsang egyik legelőkelőbb mulatsága, jegyeket a meghívó előmutatása mellett január hó 5., 6. és 7. napján a bál irodában (Pannónia szálló), valamint a bál estjén a pénztárban vált-hatni. Nagypáholy 10 frt, kispáholy 6 frt, család-jegy 5 frt, személyjegy 2 frt, karzatülés 1 frt.

A Dalfűzér tréfás estélye tegnap este volt a Nádorhoz címzett vendéglőben. Nagy számu, szép közönség volt jelen, a mely a tréfás számokon fölötte jól mulatott.

Az első kartács. A kereskedelmi miniszter rendeletet intézett Sopronmegyéhez, a melyben felszólítja a törvényhatóságot, hogy a közutakat gondosan vizsgálja meg, vajjon megfelelnek-e a hadászati igényeinek. Rövidke, sablonos a rendelet, s mégis úgy hatott, mint a közeli háboru első ágyudörrenése. Ki tudja, mi következik utána?!

H. Serfőzi Etel Oroszországban. Serfőzi Etel asszony, aki a soproni színház kedvelt énekesnője volt, ki-kivánczolt a havas, hideg Muszkaországba. A moszkvai Omont, egy internacionális színház szerződtette a jóhangu színésznőt, aki ott magyarul fog énekelni. Szóval a muszka ágyukért mi dallal szerzünk revancheot!

Megfejtett probléma. A halhatatlan halottnak, Dumás fiának legszebb problémáját poétikusan oldotta meg egy szerelmes leány és egy szerelmes férfi. Asszonyonnyá tette azt a leányt, a ki kaméliás hölgy volt előzőlt. A menyasszonyhoz szép beszédet intézett az eskető pap a polgári egybekelés után, a szerelem tisztító tüzéről szólván. Megható jelenet volt ez, költői és igaz. Nincsen elbukott nő, ha szeretni tud. Nem nyomtatjuk ki a nevüket, irigy a világ, a boldogokba ereszené feketé csápjait.

A nyomdász-kör mulatsága. Szombat este, a mikor a kaszinó az irodalmi-kör felolvasó-estélyére hívta Sopron város közönségét, kisebb méretek közt, de nem kevesebb törekvéssel s ambícióval folyt le a Karner-féle vendéglőben az új nyomdász-kör első estélye. A lelkes fiatal emberek gazdag programot állítottak egybe, a melynek minden egyes száma kielégítette méltán várakozásunkat. Kivált Bereiter Jozefin k. a. zongorajátéka, Jankovich Béla érzelmesen szóló hegedűje s Bereiter Miksa éneke egyenesen kifogástalanok voltak. Szerepeltek még Koroknay János, Nemsitz, Schreintzer és Habetler, akiknek produkeziói után ragyogó jöködyben megindult a táncz, a mit még hajnali három órákor is tüzesen jártak a párok. A nyomdász kör büszke lehet az első debut-jére.

A vasárnap éjszaka. Csunya idő az a vasárnap éjszaka! Az egész heti munka kényszer-zubbonya लेकरül ekkor a vállról s a szombat este keresménye sirva temetkezik el pirosborral telt üvegek koczezanásába, ezimbalom-pengésbe, festett képi leányok ölelő karjába. Az utczák hangosak lesznek, s a rendőrségnek szapora a dolga. Kivált a Szent György-utczában van egy kocsmna, a melyik egy perczre se csöndes. Huszárkardok villognak, üvegek repkednek benne, s a padozatot befesti a meleg, omló vér... A Berghöfer-kocsmában tegnap este is nagy csata támadt a katonaság s az ott mulató ezibilnépség közt, úgy, hogy a kocsmáros a katonai őrzárattól küldött, Futólépésekben jött meg a hat ember kütűzött szuronynyal, s egy ittas huszárt vitt be a kaszárnyába. Alig, hogy elment a patrouille, ismét csak folyt tovább csöndben, kedélyesen a verekedés, zuhogott az ütlek, csörömpölt az összetört üveg. S éjjel után pokoli ordítással rohant a mulató társaság a Szt.-György-utczán keresztül, ki a Széchenyi-tér felé...

A bálfi-utca egyik kocsmájában pedig Schallin Bernát és Otschek János czipész különbözött össze. A verekedésben az utóbbi öt súlyos késszurást szenvedett a fején, úgy, hogy a kórházba kellett szállítani. A késelő csizmadiat, Schallin Bernátot átadták a kir. ügyészségnek. Csunya idő az a vasárnap éjszaka!

Törvénykezés.

Bűnügyi tárgyalás.

1895. december 10-én.

4961. Rablás büntette miatt vádolt Kurinecz János nyitramegyei valaszka-bellai, —

5021. Hatóság elleni erőszak büntette miatt vádolt Bernhardt Károly és Drescher Károly bánfalvi, —

5095. Lopás büntette miatt vádolt Molnár András csornai lakosok bűnvádi ügyében.

Táviratok.

A képviselőházból.

Budapest, december 9. A napirend előtt Makkfalvay, Holló, Olay és Péchy az ellenzéki pártok nevében szóba hozták a stomfai választást és protestáltak azon állítólagos és az ellenzék által felfújt inkulzus eljárás ellen, a melyet az ellenzéki választókkal követtek el.

Perczel Dezső belügyminiszter óva int az ellen, hogy téves és czélzatos információk szerint itéljünk. Ő úgy van informálva, hogy a stomfai választási elnök eljárása teljesen megfelel a törvényes követelményeknek és az ott divó szokásoknak.

Ezután újból sorra került és be is végződött a horvát-vita, miután Remete Géza, Thaly Kálmán és Horánszky Nándor az ügyhöz hozzászóltak. Josipovich miniszter teljesen lerontotta az ellenzéki ellenvetéseket és a szavazásnak az volt az eredménye, hogy a tételt elfogadták és elvetették a Hodossy-féle határozati javaslatot.

Holnap folytatják a részletes vitát.

A leczáfolt Vajay.

Budapest, december 9. Vajay páter ma interpellálta meg Perczel minisztert azért, hogy a fővárosi rendőrség megakadályozta a folségerszó Lepsényinek tervezett demonstrációt.

Perczel Dezső miniszter kijelenti, hogy Lepsényi ünneplése egyértelmű a korona megsértésével, a rendőrség jogosan és helyen járt el, amikor a demonstrálókat szétkergette.

Miután Vajay nem vette tudomásul a miniszternek általános lelkesedéssel fogadott szavait, felállott Polónyi Géza és kijelenti óriási eljenzés közepette, hogy az Ugron-frakció nem szolidáris ebben a kérdésben.

Hasonlóan szól Hermann Ottó, mondván: Fölötte sajnálom, hogy az ellenzék padjairól szólott Vajay!

Ekkor szavazásra bocsátja az elnök Perczel válaszának tudomásul vételét. Osztentative áll fel az egész Ház, Vajay, Remete, Zsilinszky gróf és Hévizy kivételével.

A Reichsrathból.

Bécs, december 9. Ma kezdődött a bécsi képviselőházból a költségvetési tárgyalás.

A bécsi börzianerek.

Bécs, december 9. A bécsi börze látogatói elhatározták, hogy korlátolt felelősséggel szövetkezetet alkotnak 1 millió forint biztosítási tőkével.

Elbocsátott miniszter.

Berlin, december 9. Vilmos császár elfogadta Koller lemondását.

Budapest, decz. 9. (Gabonatózsdé.) Buzaajánlat mérsékelt. Vásárlási kedv jó. Irányzat szilárd.

Felszállítottak 20000 métermáza buzát, a mely a legmagasabb áron kelt.

Más áruban kevés az üzlet. Irányzat lanyha.

Arak változatlanok.

Buza őszre 7.16—18

Buza tavaszra 6.88—90

Rozs tavaszra 6.17—19

Tengeri május-juniusra 1896. 4.47—48

Zab tavaszra 6.07—09

Repcze aug.—szeptemberre 1896 10.70—80

Új tengeri 4.—15

Időjárás: hideg!

Nyilttér.*

Schicht-féle
szinzszappan

a kulcs védjeggyel a legjobb. Mindenütt kapható.

* Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.

A magyar rész felelős szerkesztője

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter Alfred